



**CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА**

**SAŽETAK ANALIZE RADA KANTONALNIH SKUPŠTINA
U FBiH ZA PERIOD 01.01.-31.03.2018. GODINE**



UVOD

Pred vama je sažetak analize podataka, dobijenih monitoringom rada kantonalnih skupština u Federaciji BiH, koja daje pregled uporednih podataka o radu ovih institucija u periodu 01.01-31.03.2018. godine.

Cilj ove analize je da se sumiraju, uporede i na jednostavan način predstavljaju podaci do kojih je CCI došao prateći rad kantonalnih skupština tokom naznačenog perioda.

Analiza je zasnovana na informacijama prikupljenim iz zvaničnih dokumenata i neposrednim prisustvom sjednicama skupština.

Ova analiza je jedan u nizu pokušaja Centara civilnih inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvještavanjem, javnosti omogući uvid u rad institucija vlasti, nastojeći da iste učini odgovornijim i efikasnijim u obavljanju svojih obaveza.

* * *

Desetogodišnji monitoring koji provodi CCI ukazuje na značajne razlike, po raznim osnovama, između institucija vlasti u različitim kantonima, što se vidi i iz ovih komparativnih analiza, koje ćemo vam predstaviti. Ali ukazuje i na nekoliko bitnih zajedničkih karakteristika institucija vlasti u BiH – nedovoljan rad, nedovoljnu posvećenost rješavanju ili olakšavanju ključnih problema građana i masovno nepoštovanje zakona i drugih propisa koji regulišu rad institucija, što je nespojivo sa konceptom pravne države, na kome se Evropska unija, prema čijim standardima navodno težimo, zasniva.

Primjetni su i određeni pozitivni pomaci, ali oni ostaju u drugom planu, što zbog ukupno loših rezultata, što zbog socijalne neosjetljivosti i neodgovornosti primjetne u većini institucija.

KANTONALNE SKUPŠTINE SU, U PRVOM KVARTALU 2018. GODINE, SUMARNO, IMALE IZUZETNO NIZAK INTENZITET RADA. Radi se o padu od 40% u odnosu na prethodni, zadnji kvartal 2017. (sa 40 na svega 24 održane sjednice, u 1. kvartalu 2018.). Svega 2 kantonalne skupštine – TK i ZDK – imale su sjednice u svakom mjesecu posmatranog perioda. To su, ujedno, i skupštine sa najvećim brojem održanih sjednica, u prvom kvartalu 2018. (5 i 4). 5 skupština održalo je po 2 sjednice u posmatranom tromjesečju, a dvije – skupštine PK i ZHK – po svega jednu sjednicu, što znači da su to skupštine sa najnižim intenzitetom rada, u 1. kvartalu 2018. godine.

REZULTATI UKAZUJU I NA SLABU EFIKASNOST I SKROMNE EFEKTE TROMJESEČNOG RADA VEĆINE KANTONALNIH SKUPŠTINA. Najveći broj mjera, u prvom kvartalu 2018. godine, utvrdila je Skupština KS, koja je na 3 održane sjednice razmotrila 43 različite mjere. Na drugoj strani, skupštine PK i ZHK, u prvom kvartalu 2018. godine, razmotrile su po svega 5, a Skupština K10 7 različitih mjera. Još 3 skupštine – HNK, BPK i SBK – razmotrile su manje od 15 mjera, za prva 3 mjeseca 2018.

POSEBAN PROBLEM PREDSTAVLJA ČINJENICA DA JE UDIO ZNAČAJNIH MJERA, U UKUPNOJ MASI REALIZOVANIH U PRVOM KVARTALU 2018. GODINE, VRLO NIZAK. 10 kantonalnih skupština, za tri mjeseca, usvojilo je svega 8 novih, tzv. temeljnih zakona (uz još 10 izmjena i dopuna postojećih zakonskih akata). 4 skupštine – TK, ZHK, KS i K10 – nisu, u 1. kvartalu 2018. godine, usvojile nijedan „temeljni“ zakon, Skupština ZDK je usvojila 3, a ostalih 5 tek po 1. Istovremeno, u posmatranom periodu usvojene su svega 2 strategije, po jedna u Unsko-sanskom i Tuzlanskom kantonu.

POREĐENJE BROJA USVOJENIH ZAKONA U PRVIM KVARTALIMA POSLJEDNIJH 8 GODINA, ISTIČE SKUPŠTINU ZDK, KOJA JE U 1. KVARTALU 2018. OSTVARILA SVOJ DOSAD NAJBOLJI REZULTAT (IAKO JE USVOJILA TEK 5 ZAKONA - 3 „TEMELJNA“ I 2 IZMJENE I DOPUNE). Nasuprot tome, Skupština Kantona Sarajevo, ostvarila je svoj najlošiji rezultat, u posljednjih 8 godina, ne okončavši, za tri mjeseca, proceduru usvajanja niti jednog zakona. Nijedan zakon nije, u prvom kvartalu 2018. godine, usvojila ni skupština Kantona 10, kojoj je ovo šesti put u posljednjih 8 godina.

REZULTATI UKAZUJU NA VELIKE ZAOSTATKE KOJE SU KANTONALNE SKUPŠTINE NAPRAVILE VEĆ NA POČETKU 2018. GODINE. Polovina ih uopšte nije usvojila program rada ni do kraja 1. kvartala (skupštine PK, BPK, HNK, ZHK i K10), a polovina koja je usvojila programe imala je izuzetno nisku realizaciju u ovom kvartalu. Posmatrajući sumarno, sve, do 31.03., usvojene programa rada – nakon prva tri mjeseca, ni na koji način nije realizovano čak 94% mjera u njima. Kuriozitet je da su skupštine USK i KS, koje su planirale daleko veći broj mjera, od ostalih skupština, u prvom kvartalu 2018. imale ubjedljivo najnižu realizaciju tih mjera. Nijedna od njih, u prvom kvartalu, nije usvojila nijednu mjeru iz programa rada – Skupština USK je od planiranih 154 mjere samo 4 prihvatila u nacrtu, a Skupština KS od 186 planiranih mjera, 2 prihvatila u nacrtu, i te mjere

su kraj prvog kvartala dočekale u proceduri.

NAJVEĆI USPJEH KANTONALNIH SKUPŠTINA, VEZAN ZA 2018. GODINU, NIJE SE DESIO U 1. KVARTALU 2018., NEGO KRAJEM 2017. GODINE – RADI SE O VREMENU USVAJANJA BUDŽETA. Poštovanje zakonskih obaveza, u ovom kontekstu, se, takoreći, od izuzetka pretvorilo u pravilo u ponašanju kantonalnih institucija. Čak 8 kantonalnih skupština je budžete za 2018. godinu usvojilo na vrijeme – prije početka godine na koju se odnose – što je najbolji rezultat do sada. Samo skupštine USK i ZDK nisu budžete za 2018. usvojile na vrijeme.

NAJVIŠE SREDSTAVA IZ BUDŽETA ODLAZI NA PLATE BUDŽETSKIH KORISNIKA. Od cca 2 milijarde i 355 miliona KM, koliko, zbirno, iznose svi kantonalni budžeti za 2018. godinu, na plate (ili, preciznije: na plate i naknade zaposlenim i doprinose poslodavca) će se potroši milijardu i 222 miliona KM. Što je preko polovine (tačnije 52%) svih budžetskih sredstava. Samo se u Kantonu Sarajevo, za plate (i naknade i doprinose) izdvaja manje od 50% budžeta (i to znatno manje – svega 37%). Procentualno, najviše se za plate (odnosno najmanje za ostale namjene) izdvaja iz budžeta Zapadnohercegovačkog (67%) i USK (65%).

TRANSPARENTNOST, GENERALNO, JOŠ UVIJEK NIJE NA POŽELJNOM NIVOU. Poseban problem je donošenja budžeta na netransparentan način, odnosno bez organizovanja javnih rasprava u kojim bi se interesnim grupama, sindikatima, nvo, građanima kao pojedincima, omogućilo da iskažu svoje mišljenje i daju prijedloge, u vezi sa sadržajem Budžeta. U procesu donošenja budžeta za 2018. samo su u 3 kantona – USK, TK i KS – organizovane javne rasprave. Isti problem kao s budžetima, samo mnogo rašireniji, je i sa programima rada. Pozitivna stvar, u kontekstu transparentnosti, koja se desila u prvom kvartalu 2018. je da je Skupština SBK, konačno, uz pomoć USAID-a (i njegovog projekta „Jačanje institucija vlasti i procesa u BiH“), dobila svoju web stranicu, čime je prestala biti jedina institucija vlasti u BiH bez zvanične web stranice. Pozitivna je i otvorenost prema prijedlozima i inicijativama nevladinog sektora, koju je pokazala Skupština HNK, koja je u svoj program rada za 2018. uvrstila čitav niz preporuka CCI-a.

OSIM ŠTO NE PRIDAJU POTREBNU PAŽNJU PRAVOVREMENOM USVAJANJU I REALIZACIJI PROGRAMA RADA, SKUPŠTINE, GENERALNO, NE PRIDAJU POTREBNU PAŽNJU NI ANALIZIRANJU SVOG I RADA VLADE. Samo 2 kantonalne skupštine – USK i PK – su, do kraja 1. kvartala 2018. godine, razmatrale izvještaj o realizaciji svog programa rada u 2017. godini. A nijedna skupština, u ovom periodu, nije razmatrala izvještaj o radu „svoje“ vlade u 2017. godini. Dodatni problem je kvalitet informacija i izvještaja o radu institucija u određenom periodu, i njihova upitna objektivnost. Institucije teško odolijevaju iskušenju da svoj rad prikažu u boljem svjetlu nego što on objektivno jeste. Ili da se sakriju iza netransparentnosti. Zaboravljajući, pritom, da smisao razmatranja svog rada u prethodnom periodu nije u propagandi, odnosno predstavljanju tog rada javnosti u što boljem svjetlu, nego u analizi, koja će otkriti nedostatke u radu i otkloniti ih u narednom periodu, podići efikasnost rada institucije.

SKUPŠTINE, NEKE MANJE, NEKE VIŠE, ALI U PRAVILU, KRŠE PROPISE KOJI REGULIŠU NJIHOVE OBAVEZE. A POSEBNO ZABRINJAVA NEPOŠTOVANJE ZAKONA. Krše se poslovnici o radu - nepravovremenim usvajanjem programa rada i nerazmatranjem njegove realizacije, neodgovaranjem na poslanička pitanja u propisanom roku, neobrazlaganjem donesenih stavova, od strane skupštinskih radnih tijela,... U USK i ZDK, prekršen je Zakon o budžetima u FBiH, neusvajanjem budžeta za 2018. g. u propisanom roku, tj. do kraja 2017. Kantonalne skupštine i dalje (dakle ni u 2018.) ne preduzimaju ništa da se prekine kršenje Zakona o ravnopravnosti polova. Ne preduzimaju nikakve mjere u pravcu promovisanja i osiguranja ravnopravnosti, odnosno, ravnomjerne zastupljenosti polova u upravljanju i procesu odlučivanja, u kantonima.

I U 2018. GODINI NASTAVLJA SE SA NEPOŠTOVANJEM USTAVA I IGNORISANJEM ODLUKA USTAVNIH SUDOVA, U POJEDINIM KANTONIMA. Skupštine HNK i PK odbijaju provesti ustavne promjene, na koje ih obavezuju presude Ustavnog suda i uskladiti kantonalne ustave sa Federalnim i Ustavom BiH, a što se odnosi, prije svega, na činjenicu da Srbi, u ovim kantonima, po tim ustavima, nisu konstitutivni narod. U Zapadnohercegovačkom i Kantonu 10 je, ustavnim amandmanima iz 2005. i 2011, obezbjeđeno formalno poštovanje prava konstitutivnih naroda, ali u praksi dolazi do problema, pa, Skupština ZHK (odnosno vladajuća stranka) već drugi mandat odbija imenovati predstavnike drugih konstitutivnih naroda u rukovodstvo Skupštine, iako se radi o direktnom kršenju i Poslovnika i Ustava i dobre političke prakse iz prethodnog perioda u radu ove skupštine. A još uvijek nisu provedene ni presude Ustavnog suda Federacije iz 1998. i u ovim kantonima se služe nazivima i obilježjima koja su proglašena neustavnim. Takođe, Ustavni sud Federacije BiH, donio je, u proteklim godinama, nekoliko presuda koje se odnose na povredu prava na lokalnu samoupravu u KS, koje još nisu provedene.

SPOMENIMO I KRŠENJE MEĐUNARODNIH STANDARDI I PROPISA U KONTEKSTU LJUDSKIH PRAVA. Samo u Kantonu Sarajevo je, ustavnim promjenama, obezbjeđeno mjesto za „ostale“ u rukovodstvu Skupštine. A u više kantona (SBK, HNK i ZDK) imamo na djelu segregaciju u obrazovanju, što je anticivilizacijski i duboko nehumani čin na kome vladajuće nacionalističke politike istrajavaju, bez obzira na višestruka upozorenja iz EU, da se ta praksa mora promijeniti.

ODGOVORNOST ZNAČAJNOG DIJELA POSLANIKA, PREMA SVOJIM OBAVEZAMA, U NAJMANJU RUKU JE NEDOVOLJNA. I pored neprihvatljivo malog broja održanih sjednica u prvom kvartalu 2018. godine, značajan broj poslanika kantonalnih skupština – njih 41, ili 14% od ukupnog broja – je odsustvovalo sa bar jedne sjednice. A 11 od njih (5 u ZHK, po 2 u HNK i K10 i po 1 u PK i SBK) nije prisustvovalo nijednoj sjednici u 1. kvartalu 2018.

U svakoj od kantonalnih skupština ima i poslanika koji, u prva tri mjeseca 2018. g, nisu postavili ni jedno poslaničko pitanje ili podnijeli inicijativu – i nominalno i procentualno ih je najviše u Kantonu 10 (100%, što znači da nijedan od 25 poslanika nije u prva 3 mjeseca 2018. postavio nijedno pitanje), te u ZHK (91%, što znači da su samo 2, od 23 poslanika ove skupštine, postavili poslaničko pitanje). Iznad 50% neaktivnih, u ovom kontekstu, imaju još i skupštine PK (76%), BPK (60%), TK (54%), USK (53%), a Skupština HNK ima tačno 50% poslanika koji, u 1. kvartalu 2018, nisu postavili nijedno

poslaničko pitanje ili pokrenuli inicijativu. Najmanji broj poslanika koji nisu postavili nijedno poslaničko pitanje ili pokrenuli inicijativu imaju Skupština KS (svega 23%, odnosno 8 od 35 koliko ih je u Skupštini) i Skupština ZDK (26%, odnosno 9 od 35).

Poslanici Skupštine ZHK, osim što su, u 1. kvartalu 2018. godine, pokazali nizak stepen zainteresovanosti za postavljanje poslaničkih pitanja i pokretanje inicijativa, pokazali su i najniži zabilježeni stepen učešća u diskusijama, u kantonalnim skupštinama, tokom 1. kvartala 2018. godine. Naime, svega jedan poslanik ove skupštine je, u posmatranom periodu, diskutovao o nekoj mjeri koja se pojavila na dnevnom redu. Što znači da je 96% poslanika bilo neaktivno. Manje od polovine poslanika učestvovalo je u diskusijama, po tačkama dnevnog reda i u PK (81% neaktivnih), te, u USK (53% onih koji nisu uzeli učešće u diskusijama). Najveću zainteresovanost za diskusiju o tačkama na dnevnom redu pokazali su poslanici Skupštine ZDK, u kojoj, u prvom kvartalu 2018. samo dva poslanika nisu učestvovala u diskusijama.

Nijedan zakon, od razmotrenih u prvom kvartalu 2018., nije došao na prijedlog poslanika.

Amandmanska aktivnost poslanika zabilježena je u TK, ZDK, BPK, SBK i HNK. A u USK, PK, ZHK, KS i K10 nijedan poslanik nije uložio nijedan amandman, u prvom kvartalu 2018. godine. Najveću aktivnost i u ovom segmentu pokazali su poslanici Skupštine ZDK – njih 16 podnijelo je 141 amandman.

Napomenimo i da je rad poslanika na sjednicama, u 1. kvartalu 2018. godine, trajao, takoreći, zanemarivo kratko. Najduže su, na sjednicama, u posmatranom periodu, radili poslanici Skupštine ZDK, čiji efektivni rad, u prva tri mjeseca 2018. godine, trajao oko 21 sat. Preko 10 sati, efektivno su, na sjednicama, radili još jedino Skupština KS (oko 19) i Skupština TK (oko 17 sati). Rad poslanika skupština USK, HNK, BPK i SBK, kretao se u rasponu između 5 i 10 sati. A najmanje su, u prva tri mjeseca 2018. godine, zasjedali poslanici skupština Kantona 10 (3 i po sata), PK (tri sata) i ZHK (svega sat i 10 minuta). Za 3 mjeseca!



ZAVRŠETAK

UČESTALOST ODRŽAVANJA SJEDNICA KANTONALNIH (ALI I OSTALIH) SKUPŠTINA, VRIJEME KOJE SE PROVODI U RADU NA NJIMA I OKO NJIH, TE, REZULTATI TOG RADA, OZBILJNO DOVODE U PITANJE OPRAVDANOST (SVRSISHODNOST I MORALNOST) PLAĆANJA TOG RADA. No, za sada samo Skupština ZDK, zahvaljujući principijelnoj odluci svojih poslanika na početku aktuelnog mandata, potvrđenoj pri usvajanju Zakona o platama i naknadama u organima vlasti ZDK, krajem januara 2018., funkcioniše tako da nijedan njen član (s izuzetkom Predsjedavajućeg Skupštine) nije na platnom spisku Skupštine. Pri tome, pomenutim zakonom, ukinut je i „bijeli hljeb“, u ovom kantonu, kao jedna od najspornijih privilegija, koje političari u BiH imaju i u brojnim institucijama još uvijek na njoj insistiraju. Za razliku od ovog čina socijalne osjetljivosti i društvene odgovornosti, poslanika Skupštine ZDK, u skupštinama PK, BPK, SBK, HNK, KS i K10, imaju preko 50% poslanika koji su profesionalizovali svoj status i primaju redovnu mjesečnu platu od skupštine. Uključujući i mjesece u kojima skupštine tih kantona ne održavaju sjednice.

Pozitivan primjer iz ZDK, umjesto adekvatne društvene valorizacije, nailazi na dosljedno ignorisanje i odbijanje političara u drugim sredinama da ga slijede. Pri tome, rezultati koje ostvaruje Skupština ZDK, i aktivnost njenih poslanika, (iako su daleko od sjajnih i građani ovog kantona imaju čitav niz opravdanih primjedbi na njihov rad) među najboljim su u konkurenciji svih kantona, što pokazuje da se poslanička dužnost (koja je, istovremeno, i privilegija) može raditi odgovorno i posvećeno i bez plaćanja tog rada. O čemu bi trebali da razmisle i političari, ali i građani, koji plaćaju (i plaćaće) ovu glomaznu i skupu vlast koju imamo u državi.

PREPORUKE KANTONALNIM SKUPŠTINAMA

Potrebno je intenzivirati rad u nastavku. Povećati broj sjednica, efektivno radno vrijeme, broj tačaka dnevnog reda, te, broj zakona, kako bi se nadoknadili zaostaci iz predhodnog perioda.

Treba izvršiti pritisak na vlade, kao priređivače najvećeg broja mjera o kojima skupštine donose odluke, u cilju intenziviranja njihovog rada i njegovog fokusiranja na ključne probleme građana i najznačajnije mjere.

Zahtjevati od vlada poštovanje programskih obaveza i podnošenja periodičnih izvještaja o svom radu.

Izvršiti izmjene poslovnika, radi implementacije dobre prakse iz drugih institucija vlasti, kako bi se ograničila dužina trajanja procesa usvajanja zakona, na 6 mjeseci, nakon čega bi zakon trebao da se automatski povlači iz procedure i vraća predlagaču.

Primijeniti dobru praksu iz susjednih zemalja, u kojima mjere iz programa rada imaju prioritet, posebno se označavaju i na dnevnim redovima sjednica institucija se razmatraju prije ostalih.

Potrebno je povećati transparentost rada kantonalnih skupština. Sve značajne dokumente i odluke treba donositi na transparentan način, uz javnu raspravu i uvažavanje mišljenja javnosti. Povećati obim i učestalost ažuriranja informacija na zvaničnim web stranicama institucija. Uvesti sistem elektronske evidencije prisutnosti i glasanja poslanika i time rad poslanika učiniti odgovornijim i transparentnijim

Potrebno je fokusirati rad institucija vlasti na ključne probleme građana, na reformske procese i euroatlanski put. U tom kontekstu, povećanje broja zaposlenih (u realnom sektoru!), borba protiv korupcije, stvaranje boljeg zakonodavnog okvira za privlačenje stranih investicija i stimulisanje

ekonomskog razvoja, ključni su prioriteti. Ali ne treba zaboraviti ni na vodosnabdjevanje, grijanje, zagađenost vazduha, prevoz, bezbjednost, stanje u obrazovanju i zdravstvu, itd.

CCI snažno zagovara potrebu održavanja (dobro organizovanih) tematskih sjednica, najmanje jednom kvartalno, s temama o ključnim problemima građana, jer smatramo da je to dobar način za suočavanje sa najznačajnijim problemima zajednice, stavljanje u fokus rada vlasti stvarnih problema građana, te njihovo analiziranje, iznalaženje mogućih rješenja i rad na otklanjanju problema i poboljšanju kvaliteta života u zajednici.

Nakon trogodišnjeg uspješnog „eksperimenta“ u ZDK – u kom su poslanici ovog kantona demonstrirali da se politikom može baviti i interese građana koji su vas izabrali odgovorno i ozbiljno zastupati a da pritom za to ne primete platu – i građani i političari bi trebali da razmisle i da i u druge kantone prenesu ovaj obrazac društveno odgovornog i socijalno osjetljivog ponašanja.

Voditi reformu javne uprave i usvajanje zakona, u tom kontekstu, u pravcu depolitizacije i stvaranja uslova za zapošljavanje zaista najkompetentnijih kandidata.

Stvoriti zakonski okvir za depolitizaciju obrazovanja. I ukinuti segregaciju u obrazovanju.

Institucijama vlasti bi jedan od imperativa u njihovom radu morala biti odluka da se kršenja ustava, zakona i podzakonskih akata prestanu tolerisati, da se prestanu dešavati, a kad se dese, da se najstrože sankcionišu.

Skupštine HNK i PK što prije trebaju usvojiti ustavne promjene, koje će obezbijediti ravnopravnost svih konstitutivnih naroda i građana u ovim kantonima.

DODATAK – SUMARNI PREGLED VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO KANTONIMA

Skupština kantona	Intenzitet rada	Produktivnost	Efikasnost	Pravovremeno planiranje	Realizacija Programa	Real. zakona iz Programa	Analiza svog rada	Ukupna zakonod. aktivnost	Strateški dokumenti	Finansijska disciplina	Javna potrošnja	Transparentnost	Poštovanje propisa	Poštovanje ustava	Privilegije političara	Individualna aktivnost	Postojanje Kodeksa	Tmatske sjednice	Pozitivne vrijednosti
USK	-	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-	+	-	+	-	+	+	-	7 od 18
PK	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-	+	-	-	-	-	+	-	4 od 18
TK	+	+	-	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	-	10 od 18
ZDK	+	+	+	+	-	-	-	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-	10 od 18
BPK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	+	-	-	+	-	4 od 18
SBK	-	-	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-	6 od 18
HNK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-	3 od 18
ZHK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	2 od 18
KS	+	+	+	-	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	-	9 od 18
K10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	2 od 18

NAPOMENA: Unutar pozitivnih i negativnih vrijednosti postoji gradacija (i često vrlo značajne razlike) koja ovdje nije izražena (npr. negativnom vrijednošću su označeni svi program rada koji nisu usvojeni na vrijeme, bez obzira da li su usvojeni u 1. kvartalu 2018. ili do kraja ovog kvartala nisu razmatrani, ili pozitivnom vrijednošću su označeni i broj sjednica koji odgovara propisanom minimumu i broj koji je znatno iznad minimuma)